

ONTWERPBESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 12 maart 2018
Onderwerp : Wet natuurbescherming – 2017-013363 - gemeente Montferland
Activiteit : sloop en nieuwbouw 10 woningen Graaf Hendrikstraat 5-27 te Braamt
Verlenen/weigeren : verlenen ontheffing

Aanvrager : Plavei
Zaaknummer : 2017-013363

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Plavei, postbus 66, 6940 BB te Didam hierna te noemen de aanvrager, van 28 september 2017 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 28 september 2017 ontvingen wij een aanvraag van Plavei voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 en lid 4 voor het opzettelijk verstoren en het beschadigen, vernielen en wegnemen van nesten van de Huismus.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van het in de wet genoemde belang volksgezondheid en openbare veiligheid.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend. Wegens de tijdsdruk van de sloopwerkzaamheden in verband met de start van het broedseizoen 15 maart, is dit ontwerpbesluit alleen afgegeven voor de Huismus. Voor de Laatvlieger volgt een separaat ontwerpbesluit, omdat voor deze soort een zwaardere toetsing nodig is die meer tijd in beslag neemt.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 28 februari 2018 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij per e-mail van 23 februari 2018 hebben verzocht.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.3 lid 1 en lid 4 (Vogelrichtlijnsoorten) van de Wet natuurbescherming.

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Plavei, postbus 66, 6940 BB te Didam;

voor de soort, de verbodsbepaling en het wettelijke belang zoals weergegeven in tabel 1.

De aangevraagde soort Laatvlieger maakt geen onderdeel uit van dit ontwerpbesluit, voor deze soort wordt later een separaat besluit afgegeven.

Tabel 1 Soort, verbod en belang

Soort	Verbod	Belang
Huismus	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten

Belang:

A. (Vogelrichtlijn) Artikel 3.3 lid 4b onder 1 in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor de sloop van 10 woningen aan de Graaf Hendrikstraat 9-27 en nieuwbouw, zoals is aangegeven op de kaart in bijlage 1.
2. De geldigheidsduur van de ontheffing eindigt op 1 december 2020.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort, het verbod en het belang zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-013363.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-013363.
9. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de Huismus.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of

10. De deskundige op het gebied van de Huismus houdt alle bevindingen bij in een logboek en heeft deze beschikbaar op het project. Daarnaast wordt het logboek uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden verstrekt aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-013363. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en (indien van toepassing) hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke soorten op welke locatie zijn waargenomen.

Soortspecifieke voorschriften

11. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 3 op pagina 7 en in bijlage 2 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
12. De woning aan de Graaf Hendrikstraat 25 waarin zich het verblijf van de Laatvlieger bevindt mag in afwachting van een ontheffing voor de Laatvlieger nog niet gesloopt worden.
13. Indien tijdens het ongeschikt maken van de daken met nesten van de Huismus broedende vogels worden aangetroffen, dient het nest ongemoeid gelaten te worden tot de jongen zijn uitgevlogen.
14. De deskundige op het gebied van de Huismus dient het ongeschikt maken van de nestplaatsen van de Huismus te begeleiden.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

Het project wordt uitgevoerd in de Graaf Hendrikstraat 5-27 en de Pastoor te Rielestraat 1-7 in de kern van Braamt. In de Graaf Hendrikstraat 5-7 zijn geen fysieke werkzaamheden voorzien (het betreft verkoop) en in de panden aan de Pastoor te Rielestraat 1-7 die gerenoveerd worden zijn geen jaarrond beschermde soorten aangetroffen. De ontheffingsaanvraag heeft dus enkel betrekking op de panden aan de Graaf Hendrikstraat 9-27.

Het plangebied Graaf Hendrikstraat 9-27 bestaat uit 10 twee-onder-één kap-woningen. De woningen zullen worden gesloopt en er zullen 16 nieuwe woningen worden gebouwd. De sloopwerkzaamheden zijn gepland voor periode maart 2018. De nieuwbouw zal in de loop van 2018 worden gerealiseerd. Bij de planning wordt rekening gehouden met het broedseizoen van de Huismus, dat start vanaf 15 maart 2018. Wegens de tijdsdruk van de sloopwerkzaamheden in verband met de start van het broedseizoen, half maart, wordt in dit ontwerpbesluit alleen ingegaan op de Huismus. Voor de Laatvlieger wordt later een separaat ontwerpbesluit afgegeven, omdat voor deze soort een zwaardere toetsing nodig is die meer tijd in beslag neemt.

-
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

De quickscan is uitgevoerd aan de hand van een bureaustudie en 2 veldbezoeken. De veldbezoeken zijn afgelegd op 3 en 20 april 2017. De veldbezoeken zijn uitgevoerd volgens de destijds geldende protocollen en richtlijnen (soortenstandaard Huismus en Gierzwaluw 2014 en het vleermuisprotocol 2013). Tijdens de veldbezoeken is de gehele onderzoekslocatie en de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoeken is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat. Tevens zijn de broedgevallen van huismussen in kaart gebracht. De onderzoeksinspanning per soortgroep is weergegeven in tabel 1.

Huisumus, Gierzwaluw en vleermuizen

Voor de Huismus zijn tijdens de quickscan op 3 en 20 april 2017 veldbezoeken uitgevoerd gedurende de ochtend. Tijdens de veldbezoeken is gezocht naar roepende huismussen en nestindicerend gedrag. Voor het onderzoek naar Gierzwaluw zijn tussen 5 mei en 15 juli 4 veldbezoeken uitgevoerd gedurende de avondschemering, daarbij zijn ook gierzwaluwgeluiden afgespeeld. Voor het onderzoek naar vleermuizen zijn in de periode half mei tot oktober in totaal 7 veldbezoeken uitgevoerd. De onderzoeksdata zijn opgenomen in tabel 2.

Tabel 2 Onderzoeksdata

		april	mei	juni	juli	augustus	september
vleermuizen	tijdstip	-		1 x ochtend, 3 x avond		-	
	datum			22 mei, 14 juni (ochtend G. Hendrikstraat), 15 juni, 19 juni (ochtend Pastoor te Rielestraat) 11 juli 2017		nacht van 22 op 23 augustus, 21 september (avond) 2017	
	functie			zomerkraamverblijf		paar/baltsverblijf	
huismus	tijdstip	2 x overdag					
	datum	2 april, 20 april 2017					
	functie	territorium/nestlocaties					
gierzwaluw	tijdstip	-		4 x avond		-	
	datum			22 mei, 15 juni, 6 juli, 11 juli 2017			
	functie			nestlocaties			

De gehanteerde methode is volgens het onderzoeksbureau ruim voldoende om te kunnen stellen dat de onderzoeksresultaten een goed beeld geven omtrent de aanwezigheid van vleermuizen en vogels. Voor vleermuizen geldt echter (altijd) dat een individueel uitvliegend exemplaar gemist kan zijn.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Huisumus

Bij de woningen aan de Graaf Hendrikstraat zijn in totaal 9 broedgevallen aangetoond. De huismussen maken vooral gebruik van de ruimtes langs de kleine dakkapellen aan de voorzijde van de woningen. Onderdeel van het functionele leefgebied is de dichte haag en bijbehorende tuin aan de noordzijde van de Graaf Hendrikstraat. Hier bevindt zich een zogenaamde kwetterplek. De huismussen die broeden aan de overzijde zijn regelmatig heen en weer vliegend tussen de woningen en de haag waargenomen.

Gierzwaluw

Binnen het plangebied zijn geen nestlocaties van gierzwaluwen aangetroffen, wel overvliegende zwaluwen. Aan de overkant van de huizen die gesloopt worden was een nest van de Gierzwaluw aanwezig. Ten noorden van de Graaf Hendrikstraat, buiten het plangebied, zijn mogelijk ook nesten aanwezig.

Gewone dwergvleermuis

Tijdens de onderzoeksrondes in de zomermaanden is weinig activiteit van gewone dwergvleermuizen waargenomen. Slechts enkele dieren zijn passerend of foeragerend waargenomen. Er zijn geen zomer- of kraamverblijfplaatsen gevonden. Tijdens het najaarsonderzoek zijn in het plangebied op 3 locaties baltsvluchten waargenomen, deze bevonden zich ten noorden van de te slopen woningen. Bij de te slopen woningen is geen baltsactiviteit waargenomen, paar- of winterverblijven kunnen worden uitgesloten.

Laatvlieger

Tijdens het onderzoek in juni zijn 2 laatvliegers waargenomen die invlogen bij de schoorsteen van het pand aan de Graaf Hendrikstraat 16 (buiten plangebied) en langs de dakrand van het pand Graaf Hendrikstraat 25 (binnen het plangebied). De avond van 15 juni 2017 is gepost bij het pand Graaf Hendrikstraat 25. In totaal werden er 27 uitvliegende laatvliegers waargenomen, langs de gehele dakrand en de dakpannen rond de schoorsteen. Bij de vervolgrondes in juli en september 2017 zijn geen laatvliegers meer waargenomen bij de woning. Getracht is om de groep elders in het dorp te lokaliseren, waarbij ten noorden van het plangebied veel activiteit van laatvliegers is waargenomen, hier bevindt zich een grote kerk. Op 5 september 2017 is een inspectie bij de Graaf Hendrikstraat 25 uitgevoerd waaruit bleek dat de rollaag niet uit hele, maar uit halve stenen bestaat. Voor de laatvliegers is er daardoor toegang tot een niet geïsoleerde luchtspouw. Het merendeel van de uitwerpselen was aanwezig in de spouw en niet op het dakbeschoot. Geconcludeerd wordt dat de laatvliegers uit de kolonie een netwerk aan verblijfplaatsen buiten het plangebied gebruiken en dat de verblijfplaats aan de Graaf Hendrikstraat 25 incidenteel in gebruik is, maar geen kraamfunctie vervult.

In de panden aan de Pastoor te Rielestraat 1-7 zijn geen jaarrond beschermde soorten aangetroffen.

Er zijn binnen het plangebied geen overige beschermde soorten aangetroffen.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de sloop van de 10 woningen aan de Graaf Hendrikstraat worden:

- 9 nestlocaties van de Huismus beschadigd en vernield en/of essentieel foerageergebied aangetast.

De tuinen rond de bebouwing vormen een deel van het functioneel leefgebied van de Huismus. Een belangrijke plek voor de soort bevindt zich echter ten noorden van de straat en blijft gedurende de werkzaamheden intact.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Omdat er buiten het broedseizoen wordt gewerkt, wordt doden en verwonden van vogels en verstoring van broedsels van de Huismus voorkomen.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat er geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de Huismus te voorkomen, worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn opgenomen in tabel 3 en zijn nader toegelicht in bijlage 2.

Tabel 3 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige perioden	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Huisumus	<p>De sloopwerkzaamheden worden bij voorkeur voor aanvang van het broedseizoen half maart 2018 uitgevoerd.</p> <p>De sloopwerkzaamheden worden uitgevoerd onder gunstige omstandigheden (droog, niet-vriezend en onder 6 Bft).</p>	<p>Plaatsen van 18 nestkasten, voorwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zijn geplaatst op 29 september 2017 (zie bijlage 2); - worden niet verstoord door de sloop- en bouwwerkzaamheden; - worden op minimaal 3 meter hoogte boven maaiveld geplaatst. 	<p>Voorafgaand aan de sloop, maar voor het broedseizoen, worden de nestplaatsen ongeschikt gemaakt door het verwijderen van de dakpannen.</p> <p>Na ongeschikt maken vindt een nadere controle plaats of de vogels echt vertrokken zijn.</p>	<p>In de nieuwbouw komen permanente nestgelegenheden in de vorm van verhoogd vogelschroot voor de Huisumus.</p> <p>De foerageer- en drinkmogelijkheden voor de huisumus veranderen niet tijdens en na de periode van renovatie/sloop en nieuwbouw.</p> <p>Er blijven voldoende zandige plekken gehandhaafd, waar huisumussen hun stofbaden kunnen nemen.</p> <p>Geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegrouwe zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc.</p>

In de aanvraag beschreven overtreding van verbodsbepalingen

Aan de hand van het voorgaande is in de aanvraag bepaald welke verbodsbepalingen worden overtreden. Dit is aangegeven in het aanvraagformulier. Er is ontheffing aangevraagd voor de soort, het verbod en het belang zoals opgenomen in tabel 1.

Beoordeling

Beoordeling van de resultaten van het ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek naar de Huisumus op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is.

Het onderzoek naar Huisumus en Gierzwaluw is conform de richtlijnen akkoord. De voorgestelde mitigerende maatregelen voor de Huisumus zijn voldoende. De kasten zijn tijdig opgehangen, waardoor voldoende gewenningstijd wordt geboden. Het ongeschikt maken van de nesten zal uitgevoerd worden voor de start van het broedseizoen, half maart 2018. Daarna volgt de sloop van de woningen.

Tijdens en na de sloopwerkzaamheden blijft met de getroffen mitigerende maatregelen de functionaliteit van nestplaatsen voor de Huismus gegarandeerd. Maar omdat de woningen met de nestlocaties gesloopt worden, is er wel sprake van een overtreding van artikel 3.1 lid 2 van de Wnb, voor het beschadigen, vernielen en wegnemen van nesten van de Huismus.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke (aangevraagde) soort welke verbodsbepaling wordt overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soort, het verbod en het belang wordt de ontheffing verleend. Dit komt niet geheel overeen met het aangevraagde verbod. Voor de Huismus was op het aanvraagformulier een ontheffing voor artikel 3.1 lid 4 en lid 5 aangevraagd. Dit moet waarschijnlijk lid 2 en lid 4 zijn. Lid 4 het opzettelijk verstoren van vogels is niet van toepassing omdat de verstoring geen wezenlijke invloed heeft op de gunstige staat van instandhouding van de Huismus.

Andere bevredigende oplossing

In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen

De woningen aan de Graaf Hendrikstraat zijn technisch gezien verouderd en zullen vernieuwd moeten worden (o.a. energetisch, veiligheid en gezondheid). Omdat de woningen programmatisch niet voldoen aan de huidige en toekomstige eisen is gekozen voor vervangende nieuwbouw.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Het project is locatie gebonden. Door sloop en nieuwbouw zullen de woningen voldoen aan het energieakkoord dat is opgelegd vanuit het Rijk. Er is geen andere oplossing mogelijk dan de te slopen woningen ongeschikt te maken voor aanvang van het broedseizoen van de Huismus, half maart 2018.

Conclusie

Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

Belang

In de aanvraag beschreven belang(en)

In de aanvraag is bepaald welk wettelijk belang op het project van toepassing is. Dit is aangegeven in tabel 1.

Als belang van de Vogelrichtlijn kan worden genoemd dat de werkzaamheden in het kader van volksgezondheid worden uitgevoerd. De huidige staat van de bebouwing leidt tot de aanwezigheid van tocht en vocht. De aanwezigheid van vocht leidt tot schimmelvorming, hetgeen schadelijk kan zijn voor de gezondheid. In algemene zin voldoet het binnenhuisklimaat bij de oude huizen niet meer aan de huidige eisen. Bovendien zijn er door de nieuwbouw voor het milieu wezenlijk gunstige effecten te verwachten. De nieuwe woningen zullen minder energie verbruiken en daardoor minder CO₂ uitstoten. Het rijksbeleid ten aanzien van energiebesparing heeft tot doel om de uitstoot van CO₂ te verminderen (energieakkoord). Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan het beheersbaar houden van de effecten van klimaatverandering. De maatregelen hebben daarmee, in totaliteit gezien een voor het milieu wezenlijk gunstig effect.

Beoordeling van belang(en)

Wij kunnen instemmen met het in de aanvraag beschreven belang. Het betreft het belang dat is weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

In de aanvraag beschreven effect op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Huismus

Ooit was de huismus de meest algemene broedvogel van Nederland. De soort is de laatste decennia om onbekende reden in aantal vrij hard achteruitgegaan. Begin jaren tachtig van de 20e eeuw begon de afname, die in de beginjaren negentig versnelde. Dit heeft geresulteerd in een landelijke afname van meer dan 50% van het aantal broedparen. Op de lange termijn zullen huismussen weer van het plangebied gebruik moeten kunnen maken om te broeden. Het totaalaanbod aan verblijfplaatsen dient te allen tijde op een constant peil gehouden worden. De aangebrachte nestkasten kunnen niet als permanente voorziening worden gebruikt. Daarom worden alle nieuwbouwblokken geschikt gemaakt voor de Huismus om te nestelen in de vorm van verhoogd vogelschoot.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de Huismus.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

ZIENSWIJZEN

Gedurende de periode van terinzagelegging kan eenieder schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, of aan post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer dat op de eerste bladzijde van het ontwerpbesluit staat vermeld. Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met het Provincieloket (telefoonnummer (026) 359 99 99).

Wij maken u erop attent dat alleen beroep tegen het uiteindelijke besluit kan worden ingediend als de indiener ook een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit en men belanghebbende is.

De periode van terinzagelegging is te vinden onder de technische informatie van de kennisgeving. Deze kennisgeving is in te zien op de website van Overheid.nl.

bijlagen:

- Bijlage 1: Kaart projectlocatie
- Bijlage 2: Mitigerende maatregelen Huismus

BIJLAGE 1

Kaart projectlocatie

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

Figuur 2. Onderzoekslocatie en directe omgeving. De woningen aangeduid met 1 worden gerenoveerd, 2 worden gesloopt en 3 worden verkocht.

BIJLAGE 2

Mitigerende maatregelen

Huismus

Conform het kennisdocument van de huismus (BIJ12, 2017) worden er minimaal 18 tijdelijke nestplaatsen aangeboden. Dit wordt gedaan in de vorm van nestkasten. Voor de vervangende nestplaatsen geldt:

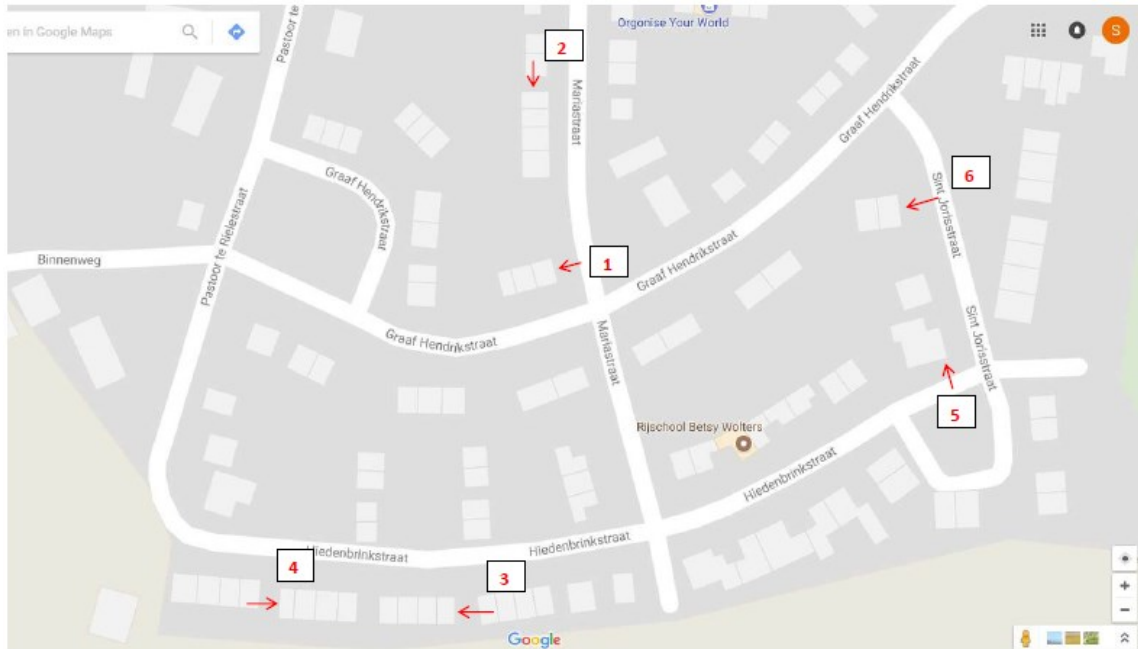
- Dat er meerdere nestplekken bij elkaar aangeboden moeten worden. Zorg dat de openingen minimaal 50 centimeter uit elkaar liggen; dit kan dichterbij elkaar, maar zorg er dan voor dat de nestingang niet zichtbaar is voor de huismus die in de andere nestingang zit;
- Zo dicht mogelijk bij de locatie van de oorspronkelijke verblijfplaats worden geplaatst en als dat niet mogelijk is, dan in de directe omgeving (in de regel binnen 200 meter, bij uitzondering 500 meter) van de oorspronkelijke nestplaats en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden liggen;
- Op minimaal 3 meter hoogte plaatsen;
- Een minimale broedruimte van 15 x 8 centimeter;
- Dat ze op een voor de huismus geschikte wijze en plek worden aangebracht. Zo mogen ze niet te heet worden in de middagzon, maar zich ook niet op een te koude locatie bevinden: voorkeur heeft een noord of oost expositie of een ligging in de schaduw van een dakgoot of iets dergelijks;
- In de directe omgeving van de nieuwe nestplaats continu voldoende dekking aanwezig is (minimaal 3 à 4 meter hoog opgaand groen), en dat er altijd (binnen 100 à 200 meter, bij voorkeur binnen 50 meter) voldoende geschikt voedsel en potentiële slaapplekken beschikbaar zijn;
- De kasten worden minimaal 2 maanden voorafgaand aan de sloop aangebracht. De kasten zijn aangebracht op 29 september 2017. Zie onderstaand kaartje figuur 3 en tabel 1.

Ongeschikt maken

Het ongeschikt maken van de bebouwing voorafgaand aan de sloop wordt gedaan door het verwijderen van de dakpannen voor het broedseizoen van de Huismus. Huismussen zullen uit zichzelf wegvliegen.

Permanente voorzieningen

Alle woningblokken worden geschikt gemaakt door het plaatsen van het vogelschroot ter hoogte van de tweede rij dakpannen. Dit is vastgelegd in de notulen van een voortgangsoverleg met de initiatiefnemer op 24 januari 2018.

Figuur 3. Locaties nestkasten Huismus

Plaatsingsdatum: 29 september 2017

Plaats	Locatie	Adres	Kraamkast laatvlieger (vleermuis)	Nestkast huismus
Braamt	1	Graaf Hendrikstraat 18	Zijgevel, tpv nok	Zijgevel, thv goot (2 maal)
	2	Mariastraat 20	Zijgevel, tpv nok	Zijgevel, thv goot (2 maal)
	3	Hiedenbrinkstraat 26	Zijgevel, tpv nok	Zijgevel, thv goot straatzijde (1 maal)
	4	Hiedenbrinkstraat 12	Zijgevel, tpv nok	Zijgevel, thv goot (2 maal)
	5	Hiedenbrinkstraat 21	-	Voorgevel, thv goot (1 maal)
	6	Graaf Hendrikstraat 5	-	Zijgevel, thv goot (2 maal)
's-Heerenberg		Touwslagersbaan 15	-	Tuinhuis achtertuin (1 maal)
		Touwslagersbaan 8	-	Boom achtertuin (1 maal)

Tabel 1. Locaties voorzieningen Huismus